

**KASBIY STANDART**  
**Veterinariya bo'yicha feldsherlar va texniklar**

---

Reyestr raqami:

QR kod

**I. Umumiy ma'lumotlar**

1. Kasbiy standartning qo'llanish sohasi: Ushbu kasbiy standart "Veterinariya texnigi", "Veterinariya feldsheri", "Hayvonlarni davolash va kalligini oldini olish bo'yicha veterinar", "Veterinariya sanitari" kasblari bo'yicha xodimlarga malaka talablarini belgilash, ularning malakasini mustaqil baholash, ta'lim dasturlarini ishlab chiqish, shuningdek, tashkilotlarda inson resurslarini boshqarish sohasi va boshqa faoliyat yo'nalishlarida keng turda qo'llaniladi.

2. Ushbu kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasida mehnat vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan egallangan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

bonitirovka – chorva mollari holatini baholash, podaning xo'jalik qiymatini aniqlash;

informal ta'lim – maqsadli yoki rejalashtirilgan, biroq institutsionallashtirilmagan ta'lim bo'lib, u oilada, ish joyida va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatlarini o'z ichiga oladi;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiluvchi muayyan mehnat vazifalari va funksiyalarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – muayyan kasb haqida tizimlashtirilgan ma'lumotlarni (kasb nomi, malaka darajasi, ish staji, layoqati va shaxsiy kompetensiyalariga qo'yilgan talablar v.b.) o'z ichiga oluvchi kasbiy standartning tarkibiy qismi;

kasbiy standart – norasmiy va informal ta'limni inobatga olgan holda, muayyan kasbiy faoliyat sohasida bilim, ko'nikma, mas'uliyat va mustaqillik, malaka darajasi, mehnat mazmuni, sifati va sharoitlariga qo'yiladigan talablarni belgilovchi rasmiy hujjat;

kasbiy faoliyat sohasi – ilmiy, ijtimoiy, iqtisodiy sohalarda, ishlab chiqarishda namoyon bo'ladigan kasbiy faoliyat obyektlarining majmuasi;

kasbiy faoliyat turi – xususiyati, natijalari va mehnat sharoitlari bir-biriga yaqin bo'lgan mehnat vazifalarining majmuasi. Kasbiy faoliyat turi kasbiy standartlarni ishlab chiqishda qo'llanilib, aniq mehnat vazifalari hamda malaka talablarini tavsiflash uchun asos bo'lib xizmat qiladi;

kasbiy standartlar reyestri – kasbiy faoliyat sohalari va turlari bo'yicha tizimlashtirilgan kasbiy standartlar ro'yxati;

kompetensiya – bilim, malaka va shaxsiy sifatlarini ma'lum sohada

muvaffaqiyatli faoliyat uchun qo'llay olish;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va (yoki) aqliy jihatdan bajarish;

malaka – tegishli hujjat bilan tasdiqlanuvchi bilim, ko'nikma va kompetensiyalar majmuasi bo'lib, shaxsning muayyan kasbiy faoliyat turini bajarishga tayyorligini aks ettiradi;

malaka darajasi – xodimlarning bilim, ko'nikma va kompetensiyalarining murakkablik, standart bo'lmagan mehnat harakatlari va mas'uliyat parametrlariga muvofiqlik darajasi;

mehnat funksiyasi – mehnat taqsimoti natijasida yuzaga kelgan o'zaro bog'liq mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – muayyan mehnat funksiyasini bajarish uchun xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'siri jarayoni;

norasmiy ta'lim – tashkillashtirilgan, maqsadli va rejalashtirilgan ta'lim bo'lib, shaxs yoki ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi tashkilot tomonidan amalga oshiriladi va rasmiy ta'limni to'ldiruvchi yoki uning alternativasi bo'lishi mumkin;

rasmiy ta'lim – davlat ta'lim muassasalari va davlat tomonidan tan olingan nodavlat ta'lim muassasalarida amalga oshiriladigan, tashkillashtirilgan, maqsadli va rejalashtirilgan ta'lim jarayoni;

osemenator – qishloq xo'jaligi hayvonlarini sun'iy urug'lantirish bo'yicha mutaxassis.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqish uchun asos bo'lgan me'yoriy-huquqiy hujjatlar: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabrdagi "O'zbekiston Respublikasida milliy malakalar tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-345-son qarori.

4. Ushbu kasbiy standartda quyidagi qisqartmalar qo'llaniladi:

MMR – Milliy malakalar ramkasi;

TMR – Tarmoq malakalar ramkasi.

## II. Kasbiy standartning pasporti

|   |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                 |
|---|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| 1 | Kasbiy standartning nomi:                                  | Veterinariya bo'yicha feldsherlar va texniklar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                 |
| 2 | Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi:                        | Hayvonlar va parrandalarni kasalliklarining oldini olish, tashxis qo'yish va davolash                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                 |
| 3 | IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf: | N seksiyasi Professional, ilmiy va texnik faoliyat<br>75 Veterinariya faoliyati<br>75.0 Veterinariya faoliyati<br>75.00, 75.00.0 Veterinariya faoliyati                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                 |
| 4 | Kasbiy standartning qisqacha mazmuni:                      | Belgilangan hududdagi aholi punktlarida hayvonlar kasalliklarining oldini olish va ularni bartaraf yetish bo'yicha veterinariya tadbirlarini tashkil qiladi va o'tkazish, hayvonlarning diagnostik tadqiqotlari va immunizatsiyasini, yuqumli kasalliklar o'choqlarini yo'q qilish, kasal hayvonlarni davolashni amalga oshirish. Hayvonlarni so'yishdan oldin ko'rikdan o'tkazish, so'yish mahsulotlarini veterinariya-sanitariya ekspertizasini va go'shtni markalashni amalga oshirish |                                 |
| 5 | Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi:        | <b>Kasb kodi va nomi:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>TMRdagi malaka darajasi:</b> |
|   |                                                            | 51640008 Veterinariya sanitari                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 3                               |
|   |                                                            | 32400005 Veterinariya feldsheri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 5                               |
|   |                                                            | 32400 Hayvonlarni davolash va kalligini oldini olish bo'yicha veterinar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 5                               |
|   |                                                            | 32400007 Veterinariya texnigi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5                               |

### III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

| Kasb |                                                                             | Mehnat funksiyalari |                                                                                                                    | Mehnat vazifalari |                                                                                                                      |
|------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| T/r  | Kod va nomi                                                                 | Kodi                | Nomi                                                                                                               | Kodi              | Nomi                                                                                                                 |
| 1    | 51640008<br>Veterinariya sanitari                                           | A1.3                | Hayvonlar kasalliklari paydo bo'lishining oldini olish uchun veterinariya-sanitariya tadbirlarini o'tkazish        | A1.01.3           | Chorvachilik va parrandachilik binolariga texnik xizmat ko'rsatish                                                   |
|      |                                                                             |                     |                                                                                                                    | A1.02.3           | Chorvachilik binolarida dezinfektsiya, dezinseksiya va deratizatsiya ishlarini amalga oshirish                       |
| 2    | 32400005<br>Veterinariya feldsheri                                          | B1.5                | Hayvonga tashxis qo'yish. Davolash mualolajalarini o'z vaqtida samarali o'tkazish, va qo'shimcha tavsiyalar berish | B1.01.5           | Klinik tekshruvga tayyorlash. Sifat talablariga muvofiq ishlash. Dori-darmonlar, asboblarni va jihozlarni tayyorlash |
|      |                                                                             |                     |                                                                                                                    | B1.02.5           | Hayvonga tashxis qo'yish, davolash mualolajalarini o'z vaqtida samarali o'tkazish                                    |
| 3    | Hayvonlarni davolash va kalligini oldini olish bo'yicha veterinar operatori | D1.5                | Barcha turdagi hayvonlarga veterinariya xizmatini ko'rsatish                                                       | D1.01.5           | Hayvonlarni klinik tekshiruvdan o'tkazish                                                                            |
|      |                                                                             |                     |                                                                                                                    | D1.02.5           | Kasal hayvonlarni davolash tadbirlarini o'tkazish                                                                    |
| 4    | 32400007<br>Veterinariya texnigi                                            | E1.5                | Profilaktik, diagnostika va davolash tadbirlarini o'tkazish                                                        | E1.01.5           | Hayvonlar va parrandalarni kasalliklarining oldini olish                                                             |
|      |                                                                             |                     |                                                                                                                    | E1.02.5           | Tibbiy va diagnostik veterinariya manipulyatsiyalarini bajarish                                                      |

#### IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kasbning nomi:                                                                                                   | Veterinariya sanitari                                                                                                                                                           |                                                                                                                                    |
| Mashg'ulot nomining kodi:                                                                                        | 51640                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                    |
| TMR bo'yicha malaka darajasi:                                                                                    | 3                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                    |
| Malakani baholashga qo'yiladigan talablar                                                                        | Malakani baholash tavsiya etiladi                                                                                                                                               |                                                                                                                                    |
| Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:                                                                 | Kamida 3 oylik amaliy stajirovkadan o'tganligi                                                                                                                                  |                                                                                                                                    |
| Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:                                                      | Samarali mehnat munosabatlarini o'rnatish;<br>O'zaro muloqotda xushmuomulali bo'lish;<br>Professional rivojlanish ustida ishlash;<br>Kasb bilan bog'liq o'zgarishlarni kuzatish |                                                                                                                                    |
| Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:                                                                            | Boshlang'ich professional ta'lim                                                                                                                                                |                                                                                                                                    |
| Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:                                                                   | Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari                                                                                                            |                                                                                                                                    |
| Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:                                                                         |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                    |
| Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:                                                                          |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                    |
| Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:                                                                               | <b>TMR bo'yicha malaka darajasi</b>                                                                                                                                             | <b>Kasbning nomi</b>                                                                                                               |
|                                                                                                                  | 5                                                                                                                                                                               | Veterinar hamshira                                                                                                                 |
| <b>Mehnat funksiyalarining tavsifi</b>                                                                           |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                    |
| <b>Kodi va nomi</b>                                                                                              | <b>Mehnat vazifalari</b>                                                                                                                                                        |                                                                                                                                    |
| A1.3-Hayvonlar kasalliklari paydo bo'lishining oldini olish uchun veterinariya-sanitariya tadbirlarini o'tkazish | A1.01.3- Chorvachilik va parrandachilik binolariga texnik xizmat ko'rsatish                                                                                                     | <b>O'qitish natijalari</b>                                                                                                         |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | <b>Mehnat harakatlari:</b>                                                                                                         |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | 1. Chorvachilik va parrandachilik binolarida mavsumiy sanitariya va zoogigiyenik dizinfeksiya, deratizatsiya ishlarini olib borish |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | 2. Chorva mollarini yuqumli, invazion kasalliklardan himoya qilish, parazitlar hashoratlari, kemuruvchilarga qarshi kurashish      |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | 3. Hayvonlarni tashish vositalarini veterinariya-sanitariya qoidalariga muvofiqligi bo'yicha tekshirish                            |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | 4. Yaylovlar va hayvonlarni sug'orish joylarining sanitariya holatini tekshirish                                                   |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | <b>Ko'nikmalar:</b>                                                                                                                |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Turli xil etiologiyali hayvonlar kasalliklarining oldini olish choralarini ishlab chiqish                                          |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Biologik va parazitlarga qarshi preparatlardan foydalanish                                                                         |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Biologik materialni tanlash va saqlash                                                                                             |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | <b>Bilimlar:</b>                                                                                                                   |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Turli xil etiologiyali hayvonlar kasalliklarining oldini olish choralari                                                           |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Biologik va parazitlarga qarshi preparatlardan foydalanish qoidalari                                                               |

|                                        |                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        |                                                                                                            | Biologik materialni tanlash va saqlash tartibi                                                                                                                                                                                                       |
|                                        | A1.02.3-<br>Chorvachilik<br>binolarida<br>dezinfeksiya va<br>deratizatsiya<br>ishlarini amalga<br>oshirish | <b>Mehnat harakatlari:</b>                                                                                                                                                                                                                           |
|                                        |                                                                                                            | 1. Chorvachilik va parrandachilikda ishlatiladigan chorvachilik va parrandachilik binolari, hayvonlar va parrandalar uchun vaqtinchalik turar joylar, asbob-uskunalar, inventar va jihozlarni dezinfeksiya qilish                                    |
|                                        |                                                                                                            | 2. Hayvonlarning jasadlari, biologik chiqindilar va veterinariya preparatlarini utilizatsiya qilish                                                                                                                                                  |
|                                        |                                                                                                            | 3. Veterinariya-sanitariya tadbirlari natijalarini belgilangan tartibda rasmiylashtirish                                                                                                                                                             |
|                                        |                                                                                                            | <b>Ko'nikmalar:</b>                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                        |                                                                                                            | Biologik mahsulotlarni ko'rsatmalarga muvofiq foydalanish                                                                                                                                                                                            |
|                                        |                                                                                                            | Allergiya testlarini o'rnatish                                                                                                                                                                                                                       |
|                                        |                                                                                                            | Biologik moddalarni kiritish                                                                                                                                                                                                                         |
|                                        |                                                                                                            | <b>Bilimlar:</b>                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                        |                                                                                                            | Yetiologiyali hayvon kasalliklari turlari va oldini olish usullari                                                                                                                                                                                   |
|                                        |                                                                                                            | Parazitlarga qarshi preparatlardan foydalanish tartibi                                                                                                                                                                                               |
|                                        |                                                                                                            | Biologik materialni tanlash va saqlash qoidalari                                                                                                                                                                                                     |
|                                        |                                                                                                            | Hayvonlarni oziqlantirish asoslari va ularga rioya qilmaslik oqibatlari                                                                                                                                                                              |
|                                        | <b>Mas'uliyat va mustaqillik:</b>                                                                          | 1. Chorvachilik va parrandachilikda ishlatiladigan chorvachilik va parrandachilik binolarini, hayvonlar va parrandalar uchun vaqtinchalik turar joylarni, asbob-uskunalar, inventar va jihozlarni dezinfeksiya qilishda rahbariyat ostida mas'uliyat |
| <b>Texnik va/yoki texnologik talab</b> |                                                                                                            | Hayvonlarni fiksasiya qilish asboblariidan samarali foydalanish                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kasbning nomi:                                                                                                           | Veterinariya feldsheri                                                                                                                                                          |                                                                                          |
| Mashg'ulot nomining kodi:                                                                                                | 32400                                                                                                                                                                           |                                                                                          |
| TMR bo'yicha malaka darajasi:                                                                                            | 5                                                                                                                                                                               |                                                                                          |
| Malakani baholashga qo'yiladigan talablar                                                                                | Malakani baholash tavsiya etiladi                                                                                                                                               |                                                                                          |
| Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:                                                                         | Kamida 3 oylik amaliy stajirovkadan o'tganligi                                                                                                                                  |                                                                                          |
| Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:                                                              | Samarali mehnat munosabatlarini o'rnatish;<br>O'zaro muloqotda xushmuomulali bo'lish;<br>Professional rivojlanish ustida ishlash;<br>Kasb bilan bog'liq o'zgarishlarni kuzatish |                                                                                          |
| Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:                                                                                    | o'rta maxsus professional ta'lim                                                                                                                                                |                                                                                          |
| Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:                                                                           | Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari                                                                                                            |                                                                                          |
| Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:                                                                                 |                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |
| Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:                                                                                  |                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |
| Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:                                                                                       | <b>TMR bo'yicha malaka darajasi</b>                                                                                                                                             | <b>Kasbning nomi</b>                                                                     |
|                                                                                                                          | 5                                                                                                                                                                               | Veterinariya feldsher-laboranti                                                          |
| <b>Mehnat funksiyalarining tavsifi</b>                                                                                   |                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |
| <b>Kodi va nomi</b>                                                                                                      | <b>Mehnat vazifalari</b>                                                                                                                                                        |                                                                                          |
| B1.5-Hayvonga tashxis qo'yish. Davolash muallolajalarini o'z vaqtida samarali o'tkazish, va qo'shimcha tavsiyalar berish | B1.01.5-Klinik tekshruvga tayyorlash. Sifat talablariga muvofiq ishlash. Dori-darmonlar, asboblar va jihozlarni tayyorlash                                                      | <b>O'qitish natijalari</b>                                                               |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | <b>Mehnat harakatlari:</b>                                                               |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | 1. Ish muhitini tashkil qilish                                                           |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | 2. Dori-darmonlar, asboblar va jihozlarni tayyorlash                                     |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | 3. Hayvonlarni klinik tekshuruvga tayyorlash                                             |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | <b>Ko'nikmalar:</b>                                                                      |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Kasal hayvonlarni turiga qarab fiksatsiya qilish                                         |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Kasal hayvonlarga tashxis qo'yishda o'xshash kasalliklarni farqlash                      |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Kasallik turining kechishi, hayvonning tirik vazniga qarab dorilarni me'yorini belgilash |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Dorilarni yo'riqnomaga muvofiq qo'llash                                                  |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Dorilar yuborilgandan keyin hayvonlarda klinik tekshuruvlar o'tkazish                    |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | <b>Bilimlar:</b>                                                                         |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Kasal hayvonlarni qabul qilish tartibi                                                   |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Kasal hayvonlarni fiksatsiya qilish usullari                                             |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Klinik tekshuruvlarda asbob va jihozlardan foydalanish qoidalari                         |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Kasal hayvonlarda qo'yilgan tashxisiga ko'ra dori-darmon meyorlari                       |
|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 | Mehnatni muhofaza qilish va sanitariya qoidalari                                         |

|                                        |                                                                                                         |                                                                           |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
|                                        | B1.02.5-<br>Hayvonga tashxis<br>qo'yish, davolash<br>mualajalarini<br>o'z vaqtida<br>samarali o'tkazish | <b>Mehnat harakatlari:</b>                                                |
|                                        |                                                                                                         | 1. Hayvonlarga tashxis qo'yish                                            |
|                                        |                                                                                                         | 2. Dori-darmonlar, asboblari va jihozlarni tayyorlash                     |
|                                        |                                                                                                         | 3. Hayvonlarda davolash mualajalarini o'tkazish                           |
|                                        |                                                                                                         | <b>Ko'nikmalar:</b>                                                       |
|                                        |                                                                                                         | Hayvon egasidan hayvon to'g'risida anamniz ma'lumotlarini olish           |
|                                        |                                                                                                         | Kasal hayvonda klinik tekshiruvlar o'tkazish                              |
|                                        |                                                                                                         | Tekshiruv natijalariga muvofiq kasal hayvonga tashxis qo'yish             |
|                                        |                                                                                                         | Kasallik turi va kechishiga qarab davolash uchun dorilar tayinlash        |
|                                        |                                                                                                         | Kasallik qo'zg'atuvchisiga ta'sir qiluvchi dorilardan foydalanish         |
|                                        |                                                                                                         | Kasallikni to'xtatuvchi dorilarni qo'llash                                |
|                                        |                                                                                                         | <b>Bilimlar:</b>                                                          |
|                                        |                                                                                                         | Hayvonlar fiziologiyasi va genetikasi asoslari                            |
|                                        |                                                                                                         | Klinik tekshiruv usullari                                                 |
|                                        |                                                                                                         | Tayinlangan va potogenetik dori xususiyatlari                             |
|                                        |                                                                                                         | Hayvonga infuziya va ineksiya qilish usullari                             |
|                                        | <b>Mas'uliyat va mustaqillik:</b>                                                                       | 1. Chorva va parrandalarga tashxis qo'yishda rahbariyat ostida mas'uliyat |
| <b>Texnik va/yoki texnologik talab</b> |                                                                                                         | Klinik tashxis asboblariidan samarali foydalanish                         |



|                                                                   |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kasbning nomi:                                                    | Hayvonlarni davolash va kalligini oldini olish bo'yicha veterinariya operatori                                                                                                  |                                                                                                    |
| Mashg'ulot nomining kodi:                                         | 32400                                                                                                                                                                           |                                                                                                    |
| TMR bo'yicha malaka darajasi:                                     | 5                                                                                                                                                                               |                                                                                                    |
| Malakani baholashga qo'yiladigan talablar                         | Malakani baholash tavsiya etiladi                                                                                                                                               |                                                                                                    |
| Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:                  | Talab etilmaydi                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
| Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:       | Samarali mehnat munosabatlarini o'rnatish;<br>O'zaro muloqotda xushmuomulali bo'lish;<br>Professional rivojlanish ustida ishlash;<br>Kasb bilan bog'liq o'zgarishlarni kuzatish |                                                                                                    |
| Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:                             | o'rta maxsus professional ta'lim                                                                                                                                                |                                                                                                    |
| Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:                    | Qisqa muddatli kasbiy kurslar yoki chorvachilik yo'nalishida malaka oshirish kurslari                                                                                           |                                                                                                    |
| Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:                          |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
| Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:                           |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
| Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:                                | <b>TMR bo'yicha malaka darajasi</b>                                                                                                                                             | <b>Kasbning nomi</b>                                                                               |
|                                                                   | 4                                                                                                                                                                               | Avtomatlashtirish obyektlari texnik texnologiyasi                                                  |
| <b>Mehnat funksiyalarining tavsifi</b>                            |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
| <b>Kodi va nomi</b>                                               | <b>Mehnat vazifalari</b>                                                                                                                                                        |                                                                                                    |
| D1.5-Barcha turdagi hayvonlarga veterinariya xizmatini ko'rsatish | D1.01.5-Hayvonlarni klinik tekshiruvdan o'tkazish                                                                                                                               | <b>O'qitish natijalari</b>                                                                         |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | <b>Mehnat harakatlari:</b>                                                                         |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | 1. Fermer xo'jaligida mahsulot ishlab chiqish uchun xarajatlar sarfi va iqtisodiy holatni baholash |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | 2. Dispanserlash orqali poda sindromatikasini tahlil qilish                                        |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | 3. Fermalarda mahsuldor hayvonlarni saqlash va oziqlantirish sharoitlarini tahlil qilish           |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | 4. Hayvonlarni klinik tekshiruvdan o'tkazish                                                       |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | 5. Laboratoriya tekshirishlari uchun patmateriallar olish                                          |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | 6. Patmateriallarni tekshirish                                                                     |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | <b>Ko'nikmalar:</b>                                                                                |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | Mahsulotlar ishlab chiqarish uchun ketgan sarf xarajatlarni tahlil qilish                          |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | Hayvon kasallanish darajasini aniqlash                                                             |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | Mahsuldor hayvonlarda uchraydigan yuqumsiz, akusher – ginekologik kasalliklarni barvaqt aniqlash   |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | Klinik tekshirish orqali statusni aniqlash                                                         |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | Laboratoriya tekshiruvlari uchun qon, sut, siydik namunalarini olish                               |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                 | <b>Bilimlar:</b>                                                                                   |

|                                        |                                                           |                                                                                                        |
|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        |                                                           | Hayvonlar fizilogiyasi va genetikasi asoslari                                                          |
|                                        |                                                           | Poda sindromatikasi asoslari                                                                           |
|                                        |                                                           | Hayvonlarda modda almashinuvi darajasi va akusher ginekologik kasallik xususiyatlari                   |
|                                        |                                                           | Klinik tekshiruv usullari                                                                              |
|                                        |                                                           | Laboratoriya tekshiruvlari uchun qon, sut, siydik namunalarini olish tartibi                           |
|                                        |                                                           | Normal tahlil patmaterlari                                                                             |
|                                        | D1.02.5-Kasal hayvonlarni davolash tadbirlarini o'tkazish | <b>Mehnat harakatlari:</b>                                                                             |
|                                        |                                                           | 1. Hayvonlarning kasalligi sababini aniqlash                                                           |
|                                        |                                                           | 2. Davolash tartibini tuzish                                                                           |
|                                        |                                                           | 3. Davolash natijalarini qayd etish                                                                    |
|                                        |                                                           | <b>Ko'nikmalar:</b>                                                                                    |
|                                        |                                                           | Kasal hayvonlarning umumiy holati va kasallik patogenezini aniqlash                                    |
|                                        |                                                           | Davolash davomiyligi, preparatlarni tanlash va qo'llash                                                |
|                                        |                                                           | Kasal hayvonni doimiy nazorat qilish                                                                   |
|                                        |                                                           | Hayvonning turi va yoshini hisobga olgan holda davolash                                                |
|                                        |                                                           | <b>Bilimlar:</b>                                                                                       |
|                                        |                                                           | Kasal hayvon organ va to'qimalarida kechayotgan patologik jarayon xususiyatlari                        |
|                                        |                                                           | Kasal hayvonlarga qo'llanilgan dori vositalarining ta'sir etish mexanizmi                              |
|                                        |                                                           | Kasal hayvonlar holati parametrlari                                                                    |
|                                        | <b>Mas'uliyat va mustaqillik:</b>                         | 1. Kasal hayvon va parranda turlariga davolashda ularning xavfsizligi va salomatligi uchun javobgarlik |
| <b>Texnik va/yoki texnologik talab</b> |                                                           | Hayvonlarga tashxis qo'yish va davolash vositalaridan samarali foydalanish                             |

|                                                                  |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kasbning nomi:                                                   | Veterinariya texnigi                                                                                                                                                            |                                                                                                    |
| Mashg'ulot nomining kodi:                                        | 32400                                                                                                                                                                           |                                                                                                    |
| TMR bo'yicha malaka darajasi:                                    | 5                                                                                                                                                                               |                                                                                                    |
| Malakani baholashga qo'yiladigan talablar                        | Malakani baholash tavsiya etiladi                                                                                                                                               |                                                                                                    |
| Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:                 | Kamida 3 oylik amaliy stajirovkadan o'tganligi                                                                                                                                  |                                                                                                    |
| Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:      | Samarali mehnat munosabatlarini o'rnatish;<br>O'zaro muloqotda xushmuomulali bo'lish;<br>Professional rivojlanish ustida ishlash;<br>Kasb bilan bog'liq o'zgarishlarni kuzatish |                                                                                                    |
| Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:                            | o'rta maxsus professional ta'lim                                                                                                                                                |                                                                                                    |
| Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:                   | Ish joyida trening va seminarlar hamda qisqa muddatli o'quv kurslari                                                                                                            |                                                                                                    |
| Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:                         |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
| Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:                          |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
| Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:                               | <b>TMR bo'yicha malaka darajasi</b>                                                                                                                                             | <b>Kasbning nomi</b>                                                                               |
|                                                                  | 5                                                                                                                                                                               | Veterinariya feldsheri                                                                             |
| <b>Mehnat funksiyalarining tavsifi</b>                           |                                                                                                                                                                                 |                                                                                                    |
| <b>Kodi va nomi</b>                                              | <b>Mehnat vazifalari</b>                                                                                                                                                        |                                                                                                    |
| E1.5-Profilaktik, diagnostika va davolash tadbirlarini o'tkazish | E1.01.5-Hayvonlar va parrandalarni kasalliklarining oldini olish                                                                                                                | <b>O'qitish natijalari</b>                                                                         |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | <b>Mehnat harakatlari:</b>                                                                         |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | 1. Hayvonga tashxis qo'yish                                                                        |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | 2. Davolash mualolajalarini o'z vaqtida samarali o'tkazish                                         |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | 3. Hayvonlarni davolashda qo'shimcha tavsiyalar berish                                             |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | <b>Ko'nikmalar:</b>                                                                                |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Hayvonlar va parrandalarni to'g'ri parvarishlash, oziqlantirish va saqlash qoidalariga amal qilish |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Hayvonlarning umumiy holatini kuzatish va kasallik alomatlarini aniqlash                           |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Tezkor klinik tekshiruvlar o'tkazish                                                               |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Veterinariya dori vositalarini to'g'ri tanlash va qo'llash                                         |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Hayvon egalariga parvarish va kasalliklarning oldini olish bo'yicha tavsiyalar berish              |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | <b>Bilimlar:</b>                                                                                   |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Hayvonlar va parrandalarda uchraydigan asosiy kasalliklar va ularning sabablari                    |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Kasalliklarning oldini olish (profilaktika) usullari                                               |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Diagnostika asoslari va klinik belgilar                                                            |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Veterinariya dori vositalarining turlari, ta'siri va qo'llash qoidalari                            |
|                                                                  |                                                                                                                                                                                 | Mehnatni muhofaza qilish va biologik xavfsizlik                                                    |

|                                        |                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        |                                                                         | qoidalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                        | E1.02.5-Tibbiy va diagnostik veterinariya manipulyatsiyalarini bajarish | <b>Mehnat harakatlari:</b><br>1. Hayvonlarni tekshiruv va muolajalar uchun to'g'ri usulda ushlab turish (fiksatsiya qilish)<br>2. Diagnostik manipulyatsiyalarni bajarish (palpatsiya, perkussiya, auskultatsiya)<br>3. Inyeksiya turlarini amalga oshirish<br>4. Bog'lash, yara tozalash va antiseptik ishlov berish<br><b>Ko'nikmalar:</b><br>Veterinariya manipulyatsiyalarini texnika va xavfsizlik qoidalariga rioya qilgan holda bajarish<br>Hayvonning holatiga qarab muolaja usulini tanlash<br>Tibbiy va diagnostik asboblarni to'g'ri ishlatish<br>Dori vositalarini dozalash va qo'llash<br>Gigiyena va antiseptika qoidalariga amal qilish<br>Hayvonlar bilan ehtiyotkor va insonparvar munosabatda bo'lish<br>Olingan diagnostik ma'lumotlarni qayd etish va tahlil qilish<br><b>Bilimlar:</b><br>Hayvonlar anatomiyasi va fiziologiyasi asoslari<br>Veterinariya tibbiyotida qo'llaniladigan asosiy manipulyatsiyalar<br>Inyeksiya va boshqa muolajalarni bajarish texnologiyasi<br>Antiseptika va aseptika qoidalar<br>Veterinariya dori vositalarining turlari va qo'llash tartibi |
|                                        | <b>Mas'uliyat va mustaqillik:</b>                                       | 1. Veterinariya manipulyatsiyalarini belgilangan ko'rsatmalar asosida mustaqil bajarish<br>2. Hayvon salomatligi uchun javobgarlik                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Texnik va/yoki texnologik talab</b> |                                                                         | Sterilizator va qaynatish moslamalaridan samarali foydalanish                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

## V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

### 5.1. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

| T/r | Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot                                                                                                               |                                  |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
|     | Ish joyi va lavozimi                                                                                                                                   | Familiyasi, ismi, otasining ismi |
| 1   | Qishloq xo'jaligi vazirligi Ilm-fan, innovatsiyalar va ta'limni rivojlantirish boshqarmasi kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha bosh mutaxassisi | Sh. M. Suvanqulov                |
| 2   | Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti O'IB prorektori                                              | A. Elmuradov                     |
| 3   | Samarqand veterinariya meditsinasi texnikumi direktori.                                                                                                | S.R. Bazarov                     |
| 4   | Samarqand veterinariya meditsinasi texnikumi ICHTBDO'                                                                                                  | A.G'. Xayitov                    |
| 5   | Samarqand viloyat veterinariya va chorvachilikni rivojlantirish boshqarmasi boshlig'ining birinchi urinbosari                                          | O. A. Baqoyev                    |
| 6   | "Chorva sut servis" MCHJ rahbari                                                                                                                       | A. G'ulomov                      |